

حیات

نسخه سی هفتم ۱۰ غرو شهر .

سنگ لکی پوسته ایله ۵ لیرا .
(اجنبی ملکاتلر ایشین ۵ دولار) .

آپونه و اعلان ایشاری اچین آنقره مرکزیه
ویا استانبول شعبه سنه مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشارینک مرجعی آنقره مرکزیدو .

میری : محمد امین
آنقره ده استانبول جاده سنده آنقره
اداره خانه : معارف امینلکی یاننده کی دائره

استانبول بوروسی :
استانبولده ، باب عالی جاده سنده رسمی پرشنبه
اداره . مانهمی داخلنده کی دائره
تلفون : ۳۶۰۷

حیات، دایم حیات... دنیایه راهها حیات قانالم!...
- نیجه -

۱ نجی جلد

آنقره ، ۲ کانون اول ، ۱۹۲۶

صافی : ۱

بروسہ ده تورك آثار معماریه سی

متحسّس اولور، بوحس و تأثیرات روحه اذواق و لذائذ موجوده حیاتیه نك الكفاف و شدتی درجه لرینی بخش ایدر، ایشته بوصور تله معرفت نفیسه نك قدرت و عظمت تأثیرینی تعریف و ادراك ایدم بیلیمك ممكن اوله بیلیمشدر .

یشیل جامعك قبله سی استقامتنده صره ایله وضع اولنان ایکی بیوك قبه سندن محراب جهتنده کی اوچ طرفدن بدن و دیوارلری اوزرینه و دردنچی طرفدن ایکی قبه آره سنده کی منتظم طاشدن غایت مصنع یا بیلان بل کمری اوزرینه استناد ایدر، بو کمرک شکلی نه دائروی و نه ده سیوریدر، تورك آثار انشائیه سنده قوت چکچک یرلرده قوللانیلان سیوری کمر بوراده موافق اوله رق تطبیق اولنه مزیدی و ایکی قبه ایله ستر اولنان ۲۶،۴۰ متره طولنده جامع ساحه سنی و بنانك تناسب داخلینسی ایکی به بوله رك وحدتی اخلال ایدم بیلیدی، اونك ایچون بوراده قبه اوزنکی لرینه قدر اولان ساحه سی ممكن اوله بیلدیکی قدر آچیق برافه جق و محرابه طوغری اولان نظارتی اخلال ایتیمه جك ارتقاعی آچیق لغندن کوچوك باصیق بر کر شکلی لازم ایدی .

دوزویا باصیق دائره قوسندن تشكّل ایدن کرلر ایسه آچیق لغك زیاده لکندن طولانی قابل تطبیق دکالردی، بوکی احوالده تورك استادلری اوزنکی لرنده کوچك نصف قطرله یوکسلان رأسنده و اورتیه سنده دوز کمر ویا بیوك نصف قطری باصیق کمر ایله قاپانان بر شکل و اصول احداث و محبته تطبیق ایتیمشدر .

بو اصولك تشكّل ایتدیکی اقسامك ابعاد و طرز ترسیم لرینه کوره تعدد ایدن تشكّل و صورت حسلری واردر . بونلردن بر دانه ده متعدد مرکزلی قوسلردن تشكّل ایدن فرانسز جه دن ترجمه ایتدی کمز [سپت قولی] تعبیر جدیدیه یاد ایتدی کمز کمرشکلیدر . باصیق کمر صفندنه کی شکل و صورت حللرک وبالخاصه سپت قولی کرلرک

ایدر . دیرکر اوزرینه رواق حالنده بر صوك جماعت محلنك دخی و قتیله موجود اولوب صکره دن منهدم اوله رق اورتیه دن قالدینی ویا اکال اولنه مه دن حال حاضرده اولدینی کی قالدینی فرض اولنقه در .

یشیل جامع بنانك اساسات معماریه و تمکلات ترزینیه سنك روحنه تعلق ایتیمی اعتباریه بر وقوف تام و تجربه عالمانیه مستند دقت و اهتمام ایله یا بیلیمسی لازم کلان تعمیرات یرینه مختلف زمانلرده تطبیق ایدین تطهیرات و تنوسات ایله خارجاً و داخلأ یا بیلدینی زمانك شکل معماری و تأثیر نفیسی غائب ایتمشدر .

صنعت معماریه سنك و معرفت ترزینیه سنك یوکسک کیله عالم مدنیت ایچنده شهرت بولدینی شعرا و سیاحینك مدح و تعریف لرندن ادراك اولنان بو آبدۀ نفیسه نك حال اصلیمی هر حالده بوکون کوردیکمز کی دکلدی و بونی تخریبات متعدده نك تأثیرات متوالیه سندن قورتیه رق تأمین موجودیت ایدن اسکی واصلی اقسام انشائیه و ترزینیه نك تدقیقندن علناً استدلال ایدم بیلیرز . ایشته یوقاریده بیان ایتدی کمز بیوک مرمر مدخل و دائراً مادر خارجی نجره لر و داخلده ایکی قبه آره سنده کی مصنع مرمر کرایله تمکیل چینیدن معمول تشکلات ترزینیه بو اسکی و اصلی اقسامندر . بو قالان اقسام ایله بیله بوکون اثر هر صنعتکار روحنی بر حرمت حسنه غرق ایدر، اک یوکسک صنعت و معرفت اقتدارلری بو اقسامك قدرت تأثیری آلتنده کوچولدیکنی حس ایتیمکده در .

کوزلرنده کوره بیلیمک تربیه و خاصه سنی حائر بر انسان تورك دهاسنك بویوکسک اثری حضورنده استادینك ابداعنه موفق اولدینی شکل، رنگ و ضیاك بر برلریله اك کنج، صمیمی و قدسی صافیتلره سویشمه لرندن حاصل اولان تأثیرات معماریه قارشوسنده تقدیر و حرمتلره

بروسه ده کی آثار و آبدات معماریه تورك تاریخ مدنیتنك اك پارلاق صحیفه لرینی تشکیل ایدر . بو اثرلر مهارت انشائیه و نفاست ترزینیه جهتلریله تأسس و تکامل ایتش ملی بر مسلک معمارینك محصوللریدر . استادلری اثرلرینك مکملیت صناعیه و نفیسه سندن امین برملک و متین بر معلومات ایله و بالخاصه ملی اصول انشا و اسلوب ترزینیه صارصلماز بر ایمانله مربوط اوله رق چالیشمشلردر، بو اثرلرده و استادلرنده کرک انشائی و کرک ترزینی ابتدائیك ویا تجربه ایزلری کوروله مکده در تشکلات انشائیه و ترزینیه نك تمکیل تفرعاتنده فوق العاده ترقی ایتش بر مهارت تطبیقه واردر .

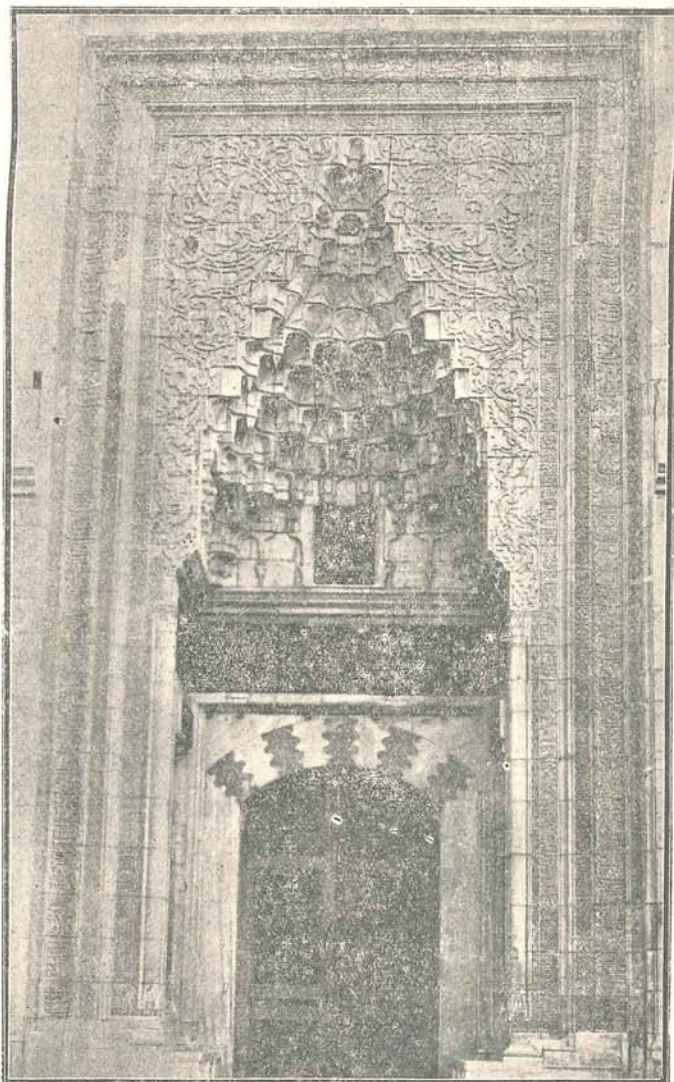
دیوار جلیق، طاش کسمه و اویمه جلیق، چینجیلیك، طوغرامه جلیق و ده میرجیلیك ایله بویا و قلم ایشجیلیکاری واصل اولنه میه جق درجه ده برملک و مهارتله وجوده کتیر یلشدر . بوایشجیلیکلرده اوله ایخجه لکلر و تجربه لر واردر که بوکون بونلری کشف و تطبیق ایتمکدن عاجز . بو آثارك تأثیر نفیسی قارشوسنده اوروپانك اك نامدار و بویوک صنعتکارلرینك کچولکلرینی اقرار ایدم جك درجه ده تقدیر آمیز حیرتلا یچنده قالدق لرینه متعدد کره لر شاهد اولدم . بروسه نك شاه اثری اولان یشیل جامع باشلی باشنه تمکیل بونفیس تأثیرات ایله دولودر . بویوک و مزین مرمر اویمه لی قپوسی عصرلردن بری اعتنا ایله ترقی ایتدیریلن بر صنعت و مهارتک محصولیدر . بعض تعمیر خطالردن صرف نظر ایدیلرسه بو فوق العاده اثرده کرک تشکلات معماریه و کرک تفرعات اعمازیه جهتلریله استادینك مهارتیه حیران اولمه جق هیچ بر نقطه بولنه مز . بناداخلی قبله محوری اوزرنده بهری ۱۲،۵ متره قطرنده ایکی قبه و بوقبله رك طرفینده ده اآچاق ایکیشر قبه ایله مدخل جهتنده مقصوره و محفللری حاوی ایکی قاتلی بر قسمدن تشکّل

مراديه تېرلرينه عاشر بر منظره

عبارت برفرق ايله عين اساس
ومقصد ايله ياپيلمشدر . بيوك
آچيقلقلرده اقسام مقاومه وظيفه سنى
كورمك اوزره قوللانيلديني كېي
كوچك آچيقلقلرده هم انشائى
وهم ترينى مقصدى تامين ايدن
بوشكل سترقيو وپنجره لرك تشكلات
خارجيه معماريه سنده ، قور قولقلرده
پك موافق وفائده لى بر عنصر ترين
اوله رق غربى آناطوليدنه تورك
معماريسنك ايلك آبداتنده تشكلات
ترينيه به بر شكل ووصف
مخصوص بخش ايلشدر . بوندن
طولايى بوشكله تورك مسلك
معماريسنك اساسات انشائيه و
ترينيه سنه مخصوص بر طرز مى
اوله رق عطف اهميت ايمكلكم
ايجاب ايمكده در .

انشآت طرز ليله ترينيات
شكل لرينك صورت حدوث وطريق
تطبيق و ترقيسنى تعقيب وتدقيق
ايدنه كك اولور سق بيان اولنان
كمر شكلنده اولديني كېي اقسام

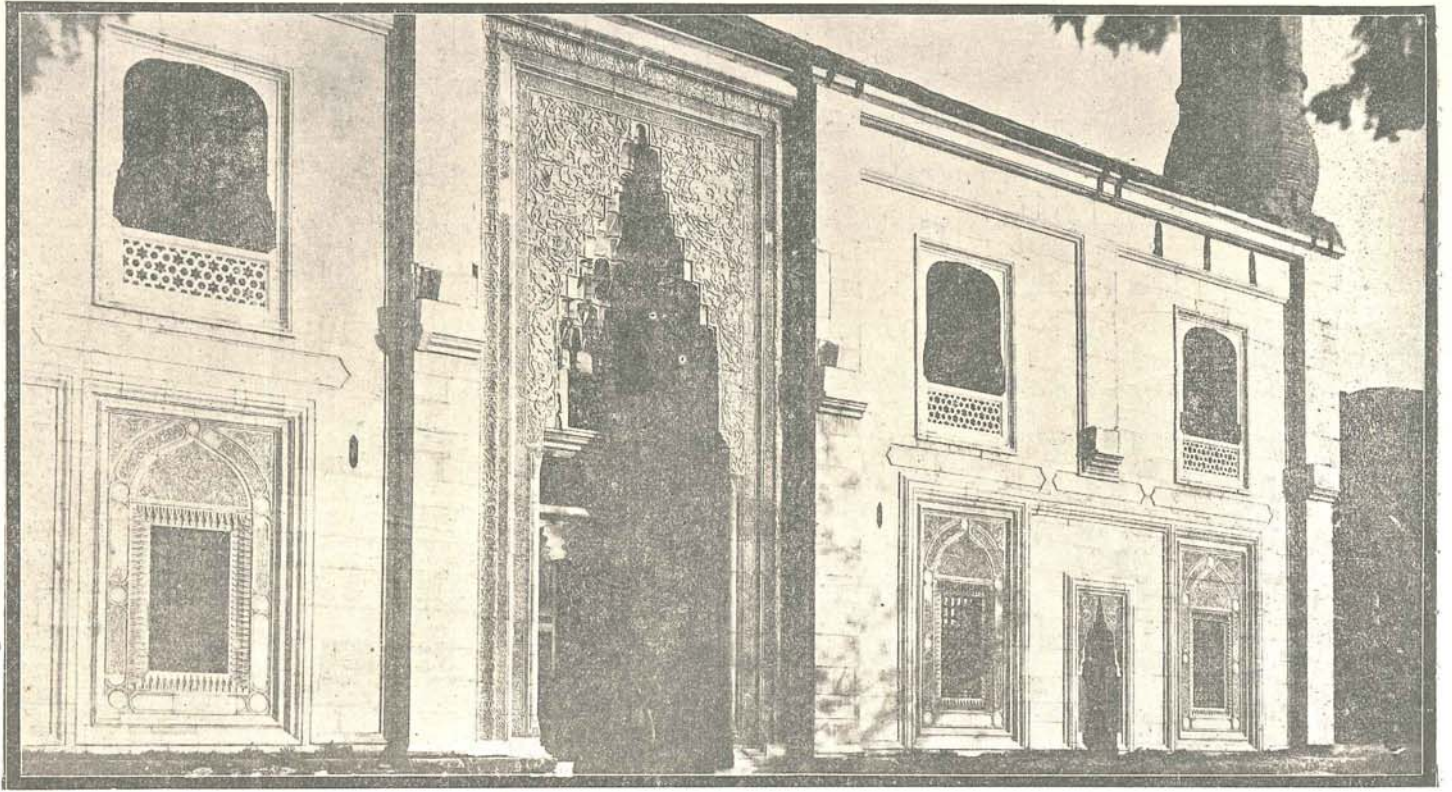
بشيل جامعك محمد قيوسى

بروسده تورك صنعتى نمونه لرندنه

كنديلرينه مخصوص قواعد ايله
انشاسنك سلجوقى آثارنده ترقى
ايتدirlش اولديغنه دائر مثاللر
واردر . از جمله قونيه ده كى (سيرچه لى
مدرسه) نك مدخل جهتنده كى
طوغله طونوز غايت كوزل وموزون
بر سبت قولپى منحنيسى اوزره
ياپيلمشدر .

بوراده يشيل جامعك ايكى
بيوك قبه سى آره سنده كى كمرشكلى
همان بروسه به ودها طوغرى بر
توصيف ايله تورك معماريسنك
غربه طوغرى توسع ايدن بطننده
ايلك دور تعاليسنه مخصوص معتنا
قيمتلى وفائده لى بر صورت حلدلر .
اوزنكي لرندنه قونسول ودستك
حالنده باشلانان كمر لرك راسلرى
و اورتلرى دوز بر كمر ايله ستر
واكال اولنور .

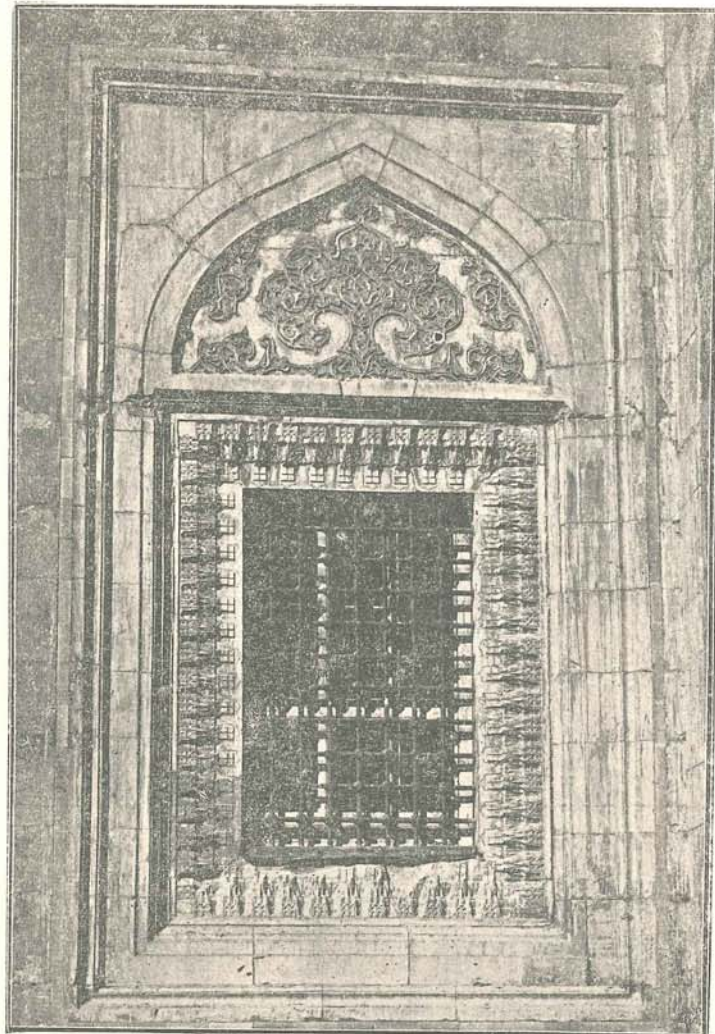
ينه بروسه ده ييلديرم جامعك
مدخلنده كى رواقلرده آياقلر
اوزرنده كى كمر لرك راسده كى دوز
قسم يرينه باصيق قوسلى كمردن

بشیل جامعك خارجي منظره سی

اوزرینه مستند بر قبه صنفه
عائد اوله بیلیر . بوقبه نك ستر
ایتدیكى جامع قسمك مدخل
جهه سی چینلرله مزین مقصوره
و محفللرك بوشلقلریله و بونلرك اك
كوزل و متناسب شكللرده انتخاب
و تزینیه بنا داخلنه و تشكالات
تزینیه سنه معتنا بر رونق و اهمیت
ویرمكده در .

بوجهیه مقابل طرفده بالاده
تعریف اولنان ایكى قبه آره سنده کی
مصنع بل کمرینه استنادایدن بوقبه
مربعنك دیگر ایكى اضماعنده ده
طرفینده کی دها آلچاق قسملره
آچیلان کمرلره مستنددر . بوقبه
ایله ستر اولنان ساحه نك زمینی
كرك محراب جهتده کی قبه نك
و كرك طرفینده کی قسملرك
زمیندن منحنط اولوب اورته سنده
مصنع و متناسب برحوض واردر .
اقسام مختلفه سنده کی تناسب

بشیل جامعك خارجي منظره سی

برسوده تورك صنعتی نمونلر نده

سائر انشاییه و تزینیه نك كافه حی
تکمیل تورك آثار باقیه معماریه .
سنده عین ملی اساسلر و عین
استاد روحلریله میدانلر گلش
اولدینی تظاهر ایدر .

آنادولینك اك شرقندن
باشلایه رق غربه طوغرو توسع
ایدن و روم ایلییه یکن تورك
مدینتك آبدات صناعیه و نفیسه سی ،
اصول انشا و اسلوب تزینلری ،
آنادولی قطعه واسعه سنك مختلف
اقلیملری ، مالزمه طبیعی انشا .
بیللری و بوقطعه واسعه ده . تأسیس
رفاه و مدنیت ایدن تورك قومك
قابایت صناعیه و استعداد فطریلری
ایله طوغمش اولدیغندن تورك
و آناتولی روح و اوصافیه
یوغرولمش غیر قابل انفكاك بركل
تشکیل ایتكده در .

بشیل جامعك ایكى بیوك
قبه سندن مدخل طرفده کی کمرلر

معماری، مقصوره محفلاری ایله ياك واولك قسملرينه آچیلان كمرلرک موزون شكلاری و تكميل بو تشكلاته متناسب بر صورتده انتخاب و تطبيق اولنان اويمه طاش و چینی تزییناتی و بالخاصه هیئت عمومیه سنك شكل و رنگنی كوستره جك و طرز تاثیرینی آرتیره جق بر صورتده ترتیب اولنان ضیا مدخلاری و خارجی ضیایك سرت بر صورتده كیرهك داخلك حلاوتی اخلاصه مانع اولان و طوغریدن طوغریه كیردیكنی صاقلا یه رق مختلف رنگ و شكللرده نوردن چیچك و یازی حالنده تشكلات تزیینیة داخلیه یی تنویر و اكال ایلین او مصنع آلچی پخیره لر یشیل جامعك انچه شیمدی به قدر هیچ بر یرده واصل اولنه میان بر كوزلك و امثالسز بر قیمت ویرمكده در .

قونیةده كی قره طای مدرسه سی تورك مسلك معماری سنك صنایع انشائیة و معرفت تزیینیة اعتباریه ناصل تكامل و تفرد ایتش بر نمونه سی ایسه بروسه نك یشیل جامعی دخی تورك معرفت نفیسة معماریه سنك اك یوكسك درجه لینه واصل اولش بر آبدۀ قیمتداریدر .

قره طایك اصلندن ناصل بر مصنع مرمر قپوسی ایله داخلی چینی موزاییقه مزین قیمتلی و اهمیتلی خراب بر مرکزی قبه قالمش ایسه یشیلكده تشكلات خارجیة معماریه سندن پك مهم قسملری و بالخاصه هیئت عمومیه سنك شكلی تخریبات متوالیه و تعمیرات غیر معقوله و غیر لایقه ایله تخریف ایدلشدرد . بوندن طولانی كرك یشیل جامع و یشیل تره نك بو كونكی حالی قیمت اصلیة معماریه لریله تضاد تشكيل ایدن بر منظره آلمشدر .

آنادولینك تكمیل اسكی تورك آثار معماریه سی كی بروسه نكده متعدد آبدات تاریخیه سی اصولسز تعمیرلره و باقسنز لقله اسكی نفیس قیمتلرینی غائب ایتش خرابه حالنده در . مثلاً بروسه نك اولو جامعی كی داخلًا مكمل بر تشكلات انشائیة و تزیینیة به مالك اولان بر

اثرینك خارجاً قابا بر صورتده صیوا ایله اكال ایدلش اولسی هیچ فرض اولنه ماز . پك چوق محتملدر كه بو بیوك اثرك خارجی معتنا بر صنعتله اكال ایدلشدر . صیوالرك آلتنده بروسه ده ایلك دورلرده كوریلن طوغله و صیرلی طوغله معماریسی ستر اولمشدر . اكر دقتلی بر تدقیق ایله بو تحقق ایدرسه بو صیوالرك آلتنده كی پك قیمتلی اولان طوغله معماریسی اعتنا ایله میدانه چیقارمق ایجاب ایدر .

فوق العاده بر حرمت و محبتله محافظه معموریتنه و تعمیرات معقوله فنیه سنه دقت ایدلسی ایجاب ایتمكده و دنیاك آثار معرفتی آره سنده بر موقع معتنا احراز ایتش اولان بو كی آبدات نفیسة ملیه نك بردها یرینه قونیلمیه جق صورتده تخریف و ضایع ایدلسنك اك چیركین طرز لرینه عثمانلی ایمپراطورلغك صوك انحطاط دورلرنده اولدینی قدر هیچ بر یرده تصادف ایدلمه مكده در .

تورك معماری سنك سوریه و فلسطین شهرلرنده دخی پك مهم و معتنا اثرلری قالمشدر . حلبك اسكی قلعه و قصری تورك معماری سنك اك عظمتلی و نفیس بر یادكاریدر .

شام و قدس كی اسكی شهرلر تورك اسلوب معماری سنك پك مكمل تطبيق اولمش اثرلریله دولودر . حتی سوریه طریقله مصره قدر كیدن تورك معماریسی اوراده ده پك معتنا بر شكلده نظاهر ایتمشدر .

بو قدر متعدد و فوق العاده آثار یله موجودیت ملیه سنی اثبات ایدن معظم تورك معماری سنی كورمك ایسته مین بعض متعصب منقدرلر بو اثرلرك خرستیان و سته لری طرفندن میدان كیتیرلیدیكنی نشر ایتمكه كولونج و آجینه جق بر وضعیته دوشمكده درلر . بو ذوات نه قدر عالم ونه قدر متخصص اولسلر علملری تعصبلرینی ییقایاماز . بونلرك ایچندن پك عجیب اولان بر دانه سنی مثال اوله رق ذكر ایدلم : قاهره ده مملوكلر زماننده انشا اولمش بر (سلطان حسن) جامعی واردر .

فوق العاده بر قیمت انشائیة و معماریه یی حائر بر اثر معماریدر . بو اثرك بالخاصه بیوك مدخلی مزین و عظمتلیدر . مصر محافظه آثار عتیقه اسلامیة هیئت نك باشنده بولنان اجنبی بر متخصص بو بنا حقنده تاریخ انشا و تزیینی ایچون اساسلی تدقیقات یاهرق اثرك پلان ، پروژه و فو طوغرا . فیلیله بر مونوغرافیسی نفیس بر صورتده طبع ایتیره رك نشر ایتمشدر . مؤلف بو كتابدۀ اثرك معماریی آراركن پادشاهلرك غضبنه اوغرامق قورقوسندن دولای اسكی معماریلرك اثرلرینه امضا آتمدقلرینی ذكر ایدره ك بو قورنازمعمارك بیوك مدخلك آلت قسمنه اوزرینه حك ایدلش بر طاش یرلشدر مكه بر خرستیان اولدینی و بو صورته اثرینه امضا ایتدیكنی استدلال ایدیور . فقط جامعك بو معظم مدخلی اك كوزل و خالص سلچوق دورینه عائد تورك اسلوب معماری سنده در . بونی كندیسی ده تقدیر ایدیور . فقط تعصبه فكر سلیمی غائب اولش ، عائله سیاه ملیت مناسبتی اولان بر تورك استادی طرفندن پایلشمش اولدینی خاطرینه بیله كیتیرمیه رك اویله قطعی صورتده تعیین ایتدیكنی خرستیان اوسته نك آناتولیده سلچوق معماری سنی اوكره نهرك مصرده تطبيق ایتش اولدینی كشف ایدیور . فقط نه اولور ؟ اك كوزل واك عظمتلی تأثیریه او بیوك قپو قاهره نك ماوی و براق سمسندۀ یوكسلره رك دوردقچه هر كری هر سیلمه سی اك انچه فقراته قدر تكمیل مزیناتی تورك اسلوب معرفتنك اساساتی اعلان ایده جك و بو صاغلام برهانلر قارشو سنده منقدرلرك غرضكار سفسطه لری آریه جكدرد .

معلم معمار كمال الدین

